

2018-2019

nr. 1

december 2018

VeenKrant

nieuwsbrief van het Gerrit van der Veen College

van de redactie

Je leest de eerste VeenKrant van het nieuwe (school)jaar. Aan de redactie de eer om een selectie te maken van wat er zoal te vertellen is. En zo gemakkelijk is dat niet, want er is over de eerste maanden al veel te vertellen: de filosofische filmavonden, de kunstdagen voor de derdeklassers, de excursie naar het Rijksmuseum en de fietstocht door het rivierenlandschap. Ook in ons schoolgebouw gebeurt er genoeg. In deze editie lees je over de informatie- en inspiratieavond en de interactieve ouderavond, maar ook over de start van het Pre-University College. Daarnaast biedt de VeenKrant altijd een mooie gelegenheid om nieuwe gezichten een stem te geven, zoals Reineke Hesselt van Dinter, de nieuwe teamleider van de eerste en tweede klassen, of om mensen die wel op school werken, maar niet voor de klas staan, eens voor het voetlicht te brengen, zoals we dat in deze editie met de jeugdarts doen. Tenslotte is er een column van de nieuwe columnist, Rolf Schön; hij neemt ons mee op zwemles! Kortom, namens de redactie: veel leesplezier gewenst!

Drie dagen werken als kunstenaar

Dienke Veenstra

Hoe creatief onze leerlingen zijn, bleek maar weer tijdens de kunstdagen van de derdeklassers. Daar waar de kunstdagen in de eerste en de tweede klas de kunstdagen een oriënterend karakter hebben, verdiepen de derdeklassers zich in één discipline en ervaren ze hoe het is om als kunstenaar te werken. Drie dagen lang waren ze op bezoek in het atelier van een kunstenaar en er was voor een ieder wat wils.

Zo schreven de leerlingen in de Muziekschool Amsterdam liedjes in de stijl van 'de club van 27', op de NDSM-werf werd gewerkt aan stopmotionfilmpjes en bij MK24 waren leerlingen drie dagen afwisselend aan het etsen, zeefdrukken en het beeldhouwen. En op een wel heel exclusieve plek, de zogenaamde Ferrotopia, de omstreden kunstinstallatie van Joep van Lieshout, hakten de derdeklassers een eigen totempaal uit een stuk gips. Bij alle workshops stond dit keer het thema 'mythen' centraal.

In de gang van Nowhere liggen grote lappen stof op de grond, gisteren op de kop getikt op de Dappermarkt en het Waterloo-lein. Vandaag begint het echte werk. Britt uit 3VC is één van de

Een groep derdeklassers hakt een eigen totempaal van gips in 'Ferrotopia', een kunstinstallatie van Joep van Lieshout.

gelukkigen: ze is ingedeeld voor de populaire workshop fashion & design. Toen Britt over de markt struinde en haar lap stof zag liggen, zag ze haar kans meteen schoon: het deed haar denken aan de mooie, maar veel te dure jurk die ze een tijd terug zag. Eenmaal in de uitverkoop was haar maat er niet meer. Britt: "Dat was echt supervervelend, want het is echt mijn droomjurk. Nu ga ik hem zelf maken." Met een grote stift trekt ze een lijn waar ze straks de stof gaat afknippen, gevouwen krantenpapier vormt de V-hals die haar satijnen jurk straks krijgt. "Hij wordt best prinsesserig, maar ik heb er een stoere jas bijgekocht waar ik ritsen op ga naaien."

Klasgenoot Lucy heeft ervaring met kleding maken en maakt het zichzelf dit keer niet te moeilijk:

[volg op pagina 2](#)

in dit nummer:

- 1 Hoofdartikel
- 2 Schrijver in School
- 3 Interview Reineke Hesselt van Dinter
- 4 Jan-Willem Dinske
- 4 FiloFilmAvonden
- 5 Excursie Rivierenland
- 6 Inspiratie Ouderavond
- 6 Pre University College
- 6 Interactieve ouderavonden
- 7 Florette Nagtegaal
- 8 Excursie Rijksmuseum
- 8 Column Rolf Schön

vervolg van pagina 1

het wordt een kimono. Voor Lucy ligt een lap zwarte stof, maar helemaal zwart wordt het kledingstuk niet. Lucy: "Ik ga er witte cirkels op tekenen, zodat hij wat cooler wordt." Hoe de workshop bevalt? "Het is leuk dat we ons eigen ding mogen maken en fijn dat je hulp kan krijgen als je dat nodig hebt."

De muziekstudio van Nowhere is ingericht met grote, lekker zittende stoelen en een grote leren bank. Terwijl drie jongens de tekst van hun nieuwe volkslied finetunen, denken Milinn en Lucie uit 3HD na over de stijl en de melodie van hun liedje. Eén ding is zeker: hun lied gaat over twee helden en wordt gezongen vanuit de slechterik.

In het atelier van illustrator Rachelle Meyer op de NDSM-werf, zit een twaalfstal leerlingen geconcentreerd te tekenen in een eigen schetsboekje. Gisteren, op de eerste dag van de kunstdagen, zijn ze in de buurt van het atelier op pad geweest om inspiratie op te doen. Vandaag is het

tijd om de ideeën uit te werken en er een verhaal bij te schrijven, een zogenaamde 'urban mythe'. Aan het eind van de kunstdagen presenteren en vertellen ze hun eigen mythe met behulp van een projector.

Naiara tekent haar fantasieverhaal dat zich afspeelt in het Botel.

Naiara uit 3VA heeft zich laten inspireren door het Botel. Haar mythe gaat over een raar stel medewerkers en één normaal meisje. Aan het eind van de mythe blijkt het Botel niet te bestaan. Naiara: "Ik kies bij dit soort dingen altijd voor iets met tekenen. Dat kan ik goed en dan is het ook leuk." Verderop in de loods werken

de leerlingen aan beeldtheater. Met knuffels, autootjes en ander speelgoed hebben ze in tweetallen een eigen decor gebouwd. Door het verschuiven van het speelgoed en door heel veel foto's te maken, hebben ze een zogenaamd 'stopmotionfilmpje' gemaakt. De volgende stap is om met behulp van visdraadjes en magneetjes het speelgoed live in het theater te laten bewegen. Het decor van Bram (3HD) en Gradus (3VA) bestaat uit een huisje, een meertje, een snelweg met daarboven een grote sterrenhemel. Het lijkt een vredig tafereeltje, totdat er een grote kleibal uit de lucht valt die alle auto's op de weg opslokt. Hoe ze aan het idee gekomen zijn? "Gewoon door te doen", vertelt Gradus. De workshop bevat leuk om te doen, je mag alles pakken wat je wil." Morgen is de grote dag, dan gaan de verschillende groepen hun eindproduct presenteren aan elkaar. De kunstdagen worden eens per

Gradus bouwt aan het decor van zijn beeldtheater.

schooljaar voor elke jaarlaag in de onderbouw georganiseerd. In de eerste en de tweede klas hebben de kunstdagen een oriënterend karakter. In de derde klas verdiepen de leerlingen zich in één discipline en ervaren drie dagen lang hoe het is om als kunstenaar te werken.

Marjolein van Heemstra en 'de bommenneef'

Lourens ter Veen

Marjolein van Heemstra onderzoekt in haar roman de vermeende heldenstatus van haar oom, de bommenneef. Naar aanleiding van dit boek bezocht Marjolein de vierdeklassers van het VWO en zo ontstond er een boeiende en leerzame middag.

Schrijver Marjolein van Heemstra heeft de school verblijd met een bezoek. Ze gaf 4V toelichting op haar boek. Marjolein is geen stoffige zolderkamerschrijver, in tegendeel: ze is jong, vrouw, maakt theater, is een enthousiast verteller en draagt dezelfde schoenen als ik. Geen wonder dat ze bij het hippe DasMag is aangesloten. Ze wist de leerlingen goed te betrekken in haar verhaal. Naderhand werd ze bedankt voor haar boek en haar toelichting en ze heeft zelfs nog een boek gesigneerd! Marjolein was tevreden.

In voorbereiding heeft 4V voor haar bezoek haar boek *En We Noemen Hem* gelezen. In dit boek staan de vragen 'Hoelang duurt een oorlog?' en 'Wat maakt een held een held?' centraal. Deze vragen hebben de klassen in een Socratisch leergesprek behandeld, daaruit bleek al snel, aan de hand van de voorbeelden uit het boek, dat een zwartwitdefinitie helemaal niet mogelijk is. Gelukkig maar, want Van Heemstra vertelde dat de roman deze vragen wel wilde opwerpen en juist niet wenste te beantwoorden.

Het verhaal gaat als volgt: een achteroom van Marjolein heeft een jaar na de Tweede Wereldoorlog, op sinterklaasavond, in cadeaupapier verpakte bommen bezorgd bij NSB'ers. Het verhaal, zoals het in haar familie rondgaat, vertelt over een heldendaad, maar hoe herinnert de familie van de slachtoffers deze gebeurtenissen eigenlijk? In vredetijd oorlogsconflicten uitvechten, is dat niet eerder crimineel? Dit zijn vragen die de roman stelt en waar de leerlingen vervolgens zeer genuanceerd over denken, zo bleek. Heldenverhalen zijn mythes en deze worden geschreven door de schrijvers en vertellers. Tijdens haar bezoek vertelde Marjolein ons nog eens hoe haar

boek tot stand is gekomen en hoe ze zichzelf tot de held van deze queeste heeft geschreven.

Wat overblijft na het lezen en het daaropvolgende bezoek van Marjolein is een indruk van wat verhalen zijn, wie ze schrijft, hoe ze geschreven worden en wat voor het verhalen nodig is; bij ieder verhaal vertel je evengoed wat je verkiest weg te laten. Deze middag werd de literatuur de wereld in getrokken en doken de leerlingen de literatuur in. Wat is het toch een voorrecht om in Amsterdam te werken, waar de leerlingen er helemaal niet van staan te kijken als er een schrijver binnenloopt, dezelfde schoenen draagt en na afloop gewoon op de fiets weer vertrekt.

Leren leren, een mindset die nooit stopt

Dienke Veenstra

Dat Reineke Hesselt van Dinter dit jaar als teamleider eerste en tweede klas onderdeel is geworden van het Gerrit van der Veen College, dat wist u misschien al. Maar wist u ook dat Reineke eigenlijk muziektherapeut wilde worden? Dit en veel meer leest u in volgend openhartig interview met Reineke.

Wat sprak je aan op het Gerrit van der Veen College?

“Wat mij als eerste aansprak was de functieomschrijving van de gevraagde teamleider. Die gaf een mooie omschrijving van een school in transitie, met een duidelijke vraag. Zo stond erin dat de school op zoek was naar iemand met een duidelijke visie op onderwijsontwikkelingen, met affiniteit voor kunst en cultuur en iemand die daarnaast enthousiast was en doorzettingsvermogen had. Allemaal eigenschappen waar ik me in herkende.”

Hoe zijn de eerste maanden bevalen?

“Het leuke van een nieuwe werkplek is dat ik me ontzettend heb mogen verwonderen. De creativiteit spat er hier vanaf. Het lijkt wel alsof op deze school bij kinderen hun eigen drijfveren belangrijker zijn dan wat de social media voorschrijven. Ik heb het gevoel dat veel leerlingen hier gedreven worden vanuit hun hart en niet vanuit sociale druk en dat vind ik mooi om te zien. Je mag en kan echt jezelf zijn.”

Wat moet hier op school zo blijven?

“Ik vind deze school een parel in Amsterdam-Zuid. De school is gestructureerd en leerlingen hebben het hier naar hun zin. Ik heb met alle vijftientig docenten uit mijn team startgesprekken gevoerd en dat zijn bevlogen docenten met veel expertise en ideeën om hun lessen nog mooier te maken. Ik heb hele mooie lessen gezien waarbij leerlingen ten volle werden uitgedaagd om te leren.”

Wat zou mogen veranderen?

“Wat ik echt zou willen veranderen is de wijze van omgaan met elkaar. Een bepaalde mildheid. Er wordt hier zo ontzettend hard gewerkt en het lijkt wel of het nooit

vind ik belangrijker dan een protocol. Van fouten maken leer je, dus waarom zou je dat afstraffen met een laag cijfer? Ik vind het belangrijk dat leerlingen positieve feedback krijgen, dat we samen leren,

Reineke Hesselt van Dinter, teamleider van klas 1 en 2

goed genoeg is. Alles kan beter. Mildheid naar kinderen, maar ook naar elkaar of naar zichzelf. Misschien zou ik het vertrouwen moeten noemen. Elkaar vertrouwen dat we de beste intenties hebben, ook al lukt iets niet altijd direct. Daarnaast wil ik dat we meer gebruik maken van de mogelijkheden die de wet biedt. Ik vind het belangrijk dat we het onderwijs aanpassen aan de wensen en mogelijkheden van leerlingen. Dat we ook eens durven af te wijken van hoe het onderwijs al jaren wordt gegeven, in het belang van de leerlingen, maar ook in het belang van de docenten.”

Hoe ben je als teamleider?

“Ik ben een betrokken leider die het belangrijk vindt dat leerlingen en docenten een zekere vrijheid krijgen om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Gezond verstand

kijken welke leerstrategieën bij een leerling aanslaan. Ook vind ik het belangrijk dat ouders meedenken of mee kunnen helpen. Zij hebben zoveel expertise en ik zou ze graag meer in de school zien. Ik zou het mooi vinden als docenten en ouders elkaar meer gaan aanvullen.”

Wat kun je vertellen over je achtergrond?

“Mijn moeder was sportdocent en mijn vader was technisch directeur van Berghaus, een mantelfabriek. Toen ik klein was, woonde mijn grootmoeder naar wie ik vernoemd ben bij ons in huis. Zij was belangrijk voor mij en toe zij ging dementeren maakte dat diepe indruk. Ik maakte altijd al veel muziek, ik kon uren op mijn kamer bezig zijn met muziek maken. Via de muziek bleek ik als enige

in huis nog contact met mijn oma te kunnen maken, woorden schoten te kort, maar de muziek gaf ons een band. Toen ik naar het conservatorium ging, kon ik tegelijkertijd de Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) doen, met het idee muziektherapeut te worden. Maar mijn stages in het onderwijs vond ik zo leuk dat ik ondertussen al 26 jaar lesgeef. De SPH maakte ik ook af en onlangs behaalde ik een onderwijskundige master.

Ik heb twee kinderen, een dochter van 25, die geneeskunde studeert en een zoon van 22 die voor docent scheikunde studeert. Toen mijn kinderen naar de middelbare school gingen, werd ik me ervan bewust hoe vreemd het schoolstelsel soms is. Sindsdien denk ik: dat kan beter. Ondertussen zijn de kinderen uit huis en woon ik met mijn man in het zuiden van Amstelveen tegen de polders aan. Ik geniet erg van mijn dagelijkse fietstocht door het bos.”

Wat betekent werk voor jou?

“Ik ben vijf volle dagen op school en ik ga naar veel onderwijsgerelateerde bijeenkomsten. Onderwijs of leren leren is een mindset en die stopt niet om vijf uur. Ik wil altijd leren en dat wil ik leerlingen en collega's ook meegeven.”

We willen het anders en het kan wél!

Ook dit schooljaar heeft het Gerrit van der Veen College studiedagen. Op deze dagen zijn leerlingen vrij en zijn medewerkers aan de slag. Ook op dinsdagmiddagen wordt ontwikkeltijd ingeruimd. Studiedagen zijn belangrijke momenten voor een school. Momenten om na te denken, te reflecteren en te ontwikkelen. Om elkaar te ontmoeten, onderwerpen langer te kunnen bespreken en concreet aan de slag te gaan. Tijd die er in de dagelijkse lespraktijk voor docenten vaak niet is. Een werkdag bestaat uit lessen en elke 50 minuten staat een nieuwe klas met leerlingen voor je neus. Je hebt de ene les nog niet afgerond of de volgende groep staat verwachtingsvol klaar en verwacht wederom een goede les vol relatie, competentie en autonomie. En tussendoor zijn er dan ook nog honderd andere bordjes om omhoog te houden en iets mee te moeten. Topsport dus. Tussen al die lessen en bordjes door ook nog denken over en werken aan onderwijsontwikkeling is dan best lastig. En daarom zijn er studiedagen. Tijd voor onderwijsontwikkeling. Ontwikkeltijd.

Dit schooljaar wordt op de studiedagen gewerkt aan onderwerpen die voortkomen uit en passen in de schoolbrede thema's voor schooljaar 2018-19. De thema's gaan over het geven van kwalitatief goede lessen, over een stevig kwaliteitsbeleid, over een plan van aanpak om de school financieel gezond te krijgen, over het zijn van een professioneel lerende organisatie waar alle medewerkers actief bijdragen aan een lerende cultuur met een positieve insteek en mindset, over het verstevigen van ons mentoraat en onze leerlingbegeleiding en meer en duidelijker smoel geven aan de kwaliteit en eigenheid van onze havo en vwo-opleidingen. Dit zijn ambitieuze en grote thema's. Deze zijn opgeknipt in wat kleinere en beter behapbare deelonderwerpen en daar zijn collega's dit schooljaar op de studiedagen en dinsdagmiddagen mee aan de slag. Projectmatig en doelgericht.

Deze aanpak past in de ontwikkeling van de school. De afgelopen twee schooljaren is hard gewerkt aan de verbetering van ons onderwijs. De focus lag op de lessen en de leskwaliteit. Op 19 juni 2018 constateerde de onderwijsinspectie dat er grote stappen gezet zijn in die verbetering en beoordeelde de inspectie ons onderwijs als voldoende. Het rapport is te lezen op www.scholenopdekaart.nl. Deze voldoende was een belangrijke opsteker voor de hele school en een compliment aan alle medewerkers. Op de studiedagen wordt gewerkt aan de verdere verbetering en ontwikkeling van ons onderwijs en onze school.

We willen het anders en het kan wél. Dit motto toont de ambitie van onze school in ontwikkeling. Een school waar over een paar jaar anders gewerkt wordt, waar de leerling meer ruimte krijgt voor eigen doelen, keuzes, regie en eigenaarschap. Leerprocessen waarin de leerling meer dan nu centraal staat en gemotiveerd en betrokken is. Dat is een mooi wenkend perspectief en tegelijk een enorme opgave en uitdaging. We willen het anders en het kan wel. Stap voor stap en beetje bij beetje.

Jan-Willem Dienske, rector

Popcorn en Plato

Kirsten Pols

Samen met leerlingen organiseert filosofiedocente Kirsten Pols filmavonden op school. Na het vertonen van films als The Matrix bespreken de leerlingen de filosofische achtergronden. Een zeer geslaagde formule, getuige onderstaand verslag.

Filosofie is een talig vak. Althans dat vinden veel filosofen. Daar hoort beeld in de vorm van film, tv of kunst niet zo bij. Er zijn echter ook heel veel filosofen die daar anders over denken: filosofie is bij uitstek ook een vak voor beelddenkers. Zeker films kunnen een grote inspiratiebron zijn voor filosofen en andersom: veel films zijn direct of indirect geïnspireerd door iets dat een filosoof geschreven heeft. Het meest beroemde voorbeeld: The Matrix van de gebroeders Wachowski. Deze film heeft enorm veel inspiratie geput uit Plato en zijn grotvergelijking, maar ook het sceptisch experiment van René Descartes.

Omdat ik zelf een grote liefhebber van films ben en een beelddenker, én omdat ik weet hoeveel het voor leerlingen kan betekenen, ben ik op het Gerrit de FiloFilmAvonden gestart. Het idee is heel simpel: een paar filosofieleerlingen bedenken welke film ze zouden willen zien en welke filosofen en filosofische vragen daarbij passen. Zij bereiden de avond grotendeels voor, door goed over de film te lezen en vragen, discussiepunten en informatie te verzamelen. Ik faciliteer een plek, promotie en eten en drinken in samenwerking met de schoolleiding.

Op de avond zelf is het in eerste instantie vooral heel gezellig: het lokaal wordt ingericht als bioscoop/ café, er is drinken en er zijn snacks. De organiserende leerlingen introduceren de film en het thema en dan gaat het licht uit en de film aan. Na de film gaat het licht weer aan en presenteren de leerlingen hun informatie over de film, de onderliggende filosofie-

sche thema's en wat de gekozen filosofen daarover geschreven hebben. Een enthousiaste discussie volgt altijd vanzelf: leerlingen hebben zoveel te zeggen, te vragen, willen alles weten. Wat me altijd weer opvalt, is hoe goed leerlingen zijn in het analyseren van de film en in het geven van commentaar dat verder gaat dan 'leuk' of 'stom'. En dat is het hele idee erachter natuurlijk.

De eerste FiloFilmAvond koken we *Eternal Sunshine of the Spotless Mind* en bespraken we Locke. De meest recente keer koken we *The Matrix* en bespraken Plato en Descartes.

De creativiteit van de Gerrit-leerlingen bleek wel weer toen de keuze tussen de rode en blauwe pil werd vertaald naar een keuze tussen *Naturel* en *Paprika* chips. Welke zou u kiezen....?

Grenzen verleggen

Laurens Nieuwkamp

*Denkend aan Holland / zie ik breede rivieren /
traag door oneindig / laagland gaan,
ijle populieren / als hoge pluimen / aan den einder staan.*

Zo begon Hendrik Marsman in 1936 zijn gedicht "Herinnering aan Holland". Het is waar: een zeer groot gedeelte van het landschap in de Lage Landen is gevormd door rivieren, en dan zeker centraal Nederland met als rivieren de (Neder-)Rijn, Lek, Waal, Maas en IJssel.

Historisch gezien speelden rivieren zoals de Rijn en Waal al belangrijke rollen. De Romeinen waaronder Julius Caesar wisten het al: ten noorden van de Rijn wonen geheel andere volkeren dan ten zuiden ervan. Zij hanteerden dan ook de Rijn als limes, noordgrens van Germania Inferior.

zorgde voor de komst van talloze steenfabrieken. De aanleg van een nieuwe waterweg van Amsterdam via Utrecht naar de Waal bij Tiel (het Amsterdam-Rijnkanaal) zorgde voor een unieke kruising in Nederland van hoofdwaterwegen bij Wijk bij Duurstede. Om het waterpeil in dat kanaal, in de Rijn/

Een geanimeerde, actieve excursie ...

ma aardrijkskunde. Daarom is in oktober 2018 voor de eerste keer een excursie naar dit rivierengebied georganiseerd. Vanaf station Culemborg ging een 20-tal leerlingen uit 6 VWO op een druilerige dinsdag onder begeleiding van

de Utrechtse Heuvelrug (stuwwal) bekeken, om vervolgens nabij Doorn de Heuvelrug te beklimmen via de Ruiterberg – een echte kuitbijter. De toch eindigde bij station Maarn.

Naast aardrijkskundige aspecten is het gebied ook interessant voor diverse andere vakken en vandaar dat ook docenten van de secties biologie en geschiedenis mee zijn gegaan. Het doel is om het onderwerp Rivierenland een structurele plek te geven in de bovenbouwprogramma's van in ieder geval deze drie vakgebieden. Dit is niet alleen grensverleggend qua samenwerking maar ook noodzakelijk. Immers, het beleid rondom de rivieren wordt opge-

... langs de uiterwaarden, over de winterdijk, door de herfstregen ..

Later werd Dorestad, gelegen aan de Rijn, een wereldberoemde handelsstad (Amsterdam was op dat moment niet veel meer dan een sompige veengebied). Door een aantal bezoeken van brandschatende Deense Vikingen en doordat de Rijn haar loop zelf verlegde (niet meer via wat thans de Kromme Rijn is richting Utrecht, Leidse Rijn en Alphen aan den Rijn, maar nu veel meer via een aftakking richting het westen: de Lek).

In latere tijden ging de moderne mens de bewegingsvrijheid van de rivieren ernstig inperken. De rivieren kregen duidelijke zomer- en winterdijken, uiterwaarden en kribben om de waterloop zoveel mogelijk in goede banen te leiden. De rijkelijk aanwezige rivierklei

Lek, de Kromme Rijn, de Waal en de IJssel goed te kunnen beheren werden diverse sluizen en stuwen aangelegd. Dat er weinig aandacht voor de natuur overbleef nam men op de koop toe.

Nieuwere inzichten toonden aan dat de rivieren in een te nauw keurslijf geperst waren, met dreigende overstromingen als gevolg. Gevoed door een groeiend natuurbesef ontstonden plannen zoals "Ruimte voor de Rivier" met daarbij naast waterstaatkundige belangen ook in toenemende mate aandacht voor natuurontwikkeling.

De bovenstaande onderwerpen maken voor een groot gedeelte deel uit van het examenprogram-

docenten aardrijkskunde op de fiets stroomopwaarts de Lek en Rijn volgen. Eerst met de gierpont bij Beusichem naar de rechteroever van de Lek, dan over de winterdijken naar een stuk natuur- en industrieel erfgoed: de voormalige steenfabriek "De Bosscherwaarden" (tevens bezoekerscentrum van Het Utrechts Landschap). Vrijwilligers van Het Utrechts Landschap vertelden vol passie over de fabriek, de natuurontwikkeling en Ruimte voor de Rivier. Daarna volgden de sluizen en de historische binnenstad van Wijk.

De route ging verder over de Rijndijk richting Amerongen met onderweg nog de stuwen. Bij Amerongen werd het rivierengebied verlaten, werd bij Leersum nog een stuk smeltwaterdal van

... naar industrieel erfgoed.

steld door legio partijen, waaronder provincies, waterschappen, Rijkswaterstaat en lokale overheden, kortom een multidisciplinaire aanpak. Het is goed dat onze leerlingen – toekomstige leiders van ons land – dit al in het veld eens hebben kunnen zien. Een geslaagde dag voor leerlingen en docenten, met samenwerkingsperspectief voor de toekomst. Waar een kleine school groot in kan worden!

Informatie- en inspiratieavond

Jan-Willem Dienske

Begin november kwamen zo'n 70 ouders naar de ouderinformatie- en inspiratieavond. Na de positieve ervaring van afgelopen mei, wordt een dergelijke avond ook dit schooljaar twee keer georganiseerd.

Het idee achter deze avonden is eenvoudig: na een korte wat algemenere inleiding laten een paar collega's zien, horen en ervaren wat zij in de klas en in hun lessen aan het doen zijn. We laten zien hoe we in ontwikkeling zijn. En juist omdat ouders hier niet heel veel van meekrijgen, is het goed om deze ontwikkelingen te delen en ouders hierin mee te nemen.

De afgelopen editie was met vier mooie en verschillende voorbeelden uit de praktijk een reëel kijkje in de keuken. Docent Engels Tinka ter Schegget nam de ouders mee in een aantal verschillende 'lesson starters' en activerende werkvormen. Ze vertelde waarom en hoe ze dit in de les doet en ouders werden actief meegenomen in een aantal opdrachten en werkvormen. Tom van der Wel,

docent maatschappijleer, liet ouders zien hoe hij in de les met de app Socrative peilt wat leerlingen weten van de actualiteit en hoe zij over bepaalde thema's denken. Als opstart naar een inhoudelijk gesprek of een discussie. Natuurkundedocent Emil Pepic leerde ouders een grafiek tekenen waar tijd en plaats in staan en deed dit op een actieve en fysieke manier waardoor de Natuurkunde werkelijk tot leven kwam. Tenslotte demonstreerde muziekdocent Arnold Schellens hoe hij met leerlingen met zogenaamde boomwhackers muziek maakt. En de beste manier om dit te ervaren is zelf doen, dus een grote groep ouders

stond enthousiast met de boomwhackers (plastic geluidsstaven) muziek te maken.

Het was een mooie avond en het was fijn te merken dat de ouders, verdeeld over alle leerjaren, geïnteresseerd waren. De evaluatie na afloop leverde mooie feedback en complimenten op én een aantal aandachtspunten waar we de volgende editie rekening mee kunnen houden. Tegelijkertijd blijft ook op dit soort avonden de grote betrokkenheid van ouders bij school en dat is van grote waarde! De volgende ouderinformatie- en inspiratieavond van dit schooljaar is op maandag 27 mei 2019. U bent alvast van harte welkom!

Vwo-leerlingen op Masterclass

Bert Looman

Met ingang van dit schooljaar doet onze school mee aan het zo genoemde Pre-University College Dit samenwerkingsverband tussen 23 middelbare scholen en de Vrije Universiteit biedt aan leerlingen van 5 en 6 vwo de mogelijkheid om een masterclass te volgen.

De masterclasses bestaan uit vier colleges die worden gegeven door docenten van de VU. Leerlingen leren onderwerpen op een wetenschappelijke manier te benaderen en hier zelfstandig aan te werken. Ze doen onderzoek en houden samen een presentatie voor hun medestudenten. Kortom, een uitstekende manier om te ontdekken wat studeren aan een universiteit allemaal inhoudt! In oktober hebben de leerlingen zich - met motivatiebrief! - kunnen aanmelden voor een masterclass. Bijna iedereen die zich heeft aangemeld, heeft een plek kunnen krijgen. En nu loopt dus een negental 6 vwo'ers tot de kerst college aan de VU!

"Superleuke colleges.", aldus Jamilia Walhof (6VB), die de masterclass filosofie doet. Onder de titel *Oude Wegen naar Geluk*, wordt ingegaan op het denken van klassieke filosofen als Plato en Epicurus. "Heel interessant, en pittiger

dan gedacht!" De masterclass kwam voor Jamilia als geroepen, die 'wat extra's' wilde doen om volgend jaar meer kans te maken op de University College.

Voor Julian Lens (6VB) was het juist een hele goede kans om de keuze voor een vervolgstudie scherper te krijgen. Of het echt de studie Recht en Economie gaat worden, is hij nu aan onderzoeken tijdens de masterclass *Oefenrechtbank*. Elk college wordt een nieuwe - op de werkelijkheid gebaseerde - rechtszaak voorbereid en uitgespeeld. Zo moest Julian als officier van justitie een waar strafpleidooi houden.

Het betekent voor de leerlingen op enkele dagen afwezigheid in de reguliere lessen, maar dit soort activiteiten komt de leerlingen op school alleen maar ten goede. De praktijk wijst immers uit dat leerlingen die weten wat ze later willen, over het algemeen ook een stuk gemotiveerder zijn. En dat is voor iedereen pure winst!

Interactieve ouderavonden

Chantal Bosma

Passend onderwijs, activerende didactiek en eigenaarschap bij leerlingen. We zijn er al een tijd druk mee op school en in de media is er genoeg over te lezen. Als je dan een informatieve ouderavond wilt organiseren, moet die ook met z'n tijd meegaan natuurlijk!

Zo kwam het dat op maandag 12 november op een dynamische manier voorlichting en uitleg werd gegeven over twee verschillende, maar beide zeer actuele onderwerpen. Vanaf de 2e klas zijn ouders uitgenodigd om deel te nemen aan een interactieve avond over middelengebruik. Wilco Schilthuis, onze contactpersoon en adviseur vanuit de GGD, heeft ons wijzer gemaakt als het gaat om alcohol- en cannabisgebruik onder jongeren. Wist u bijvoorbeeld dat de startleeftijd bij alcoholgebruik onder jongeren de afgelopen jaren is gestegen? Maar dat wanneer jongeren beginnen met drinken, dit vaak meteen een flinke inname is?

Aan de hand van de informatie die gegeven werd zijn er ook vragen gesteld aan de ouders over hun eigen ervaringen. Daarnaast zijn er twee scènes gespeeld waarin een ouder en een puber onenigheid kregen door alcohol-

gebruik op een feestje en over het uitproberen van een jointje. Het publiek kreeg de gelegenheid om aanwijzingen te geven aan de acteurs om de zoon en dochter anders te benaderen. Vervolgens werd meteen zichtbaar wat voor invloed dit had op de situatie. Wat soms best verhelderend was! Het advies is om voorlichting over middelengebruik niet groepsgewijs aan te bieden, maar om individueel het gesprek aan te gaan. Wanneer er signalen op school zijn zullen we dit ook doen. Verder hopen wij dat deze bijeenkomst ouders helpt om thuis het gesprek aan te gaan over dit lastige onderwerp. Het is namelijk gebleken (en dat hebben we nu ook mooi kunnen zien) dat de van de ouder invloed groter is dan u zelf misschien zou denken!

Voor brugklasouders stond het thema cyberpesten op het programma. In een korte scene

vervolg op pagina 7

Gesprek met de jeugdarts: ziekte, stress en netflix

Dienke Veenstra

Als een leerling regelmatig of lang ziek is, wordt hij of zij gemeld bij Florette Nagtegaal, de jeugdarts van de GGD. Maar wat doet een jeugdarts nou precies en wat is haar kijk op een gezond en evenwichtig leven? Een interview.

Waarom ben je jeugdarts?

"Ik vind het heel leuk om met kinderen te werken en ik denk dat de puberteit een hele belangrijke fase is voor hoe gezond je later bent. In de puberteit moet je leren om goed voor jezelf te zorgen, zorgen dat je voldoende slaapt, goed eet, om te leren gaan met stress en je leert te verhouden ten opzichte van andere mensen. Als je dat in de puberteit niet goed leert, heb je soms moeite om je staande te houden als je volwassen bent."

Hebben de leerlingen het drukker dan een paar jaar geleden?

"Ja, absoluut. Aan de ene kant drukker, maar aan de andere kant een minder gevulde agenda. De telefoon neemt heel veel tijd in beslag. De een kan daar goed mee omgaan, een ander verzandt erin. Ik praat vaak met ze over verantwoordelijkheid, die verschuift op deze leeftijd steeds meer van

ouders naar kind. De puberteit is van zichzelf al lastig: er wordt veel van ze gevraagd. Niet alleen van school, maar ze moeten ook naar feestjes en zitten qua ritme in een continue jetlag."

Wanneer slaap je voldoende?

"Dat verschilt. Zeven tot acht uur slapen per nacht is de norm, maar in sommige mensen kunnen in bepaalde fases van hun leven wel met vijf uren toe. Het is in ieder geval belangrijk dat je niet meer dan twee uren gaat schuiven."

Wat is jouw rol als jeugdarts?

"Ik werk niet voor school, maar sta wel in contact met school. Het is aan mij om te kijken of de juiste hulp wordt ingezet. Soms is het gewoon pech dat een leerling regelmatig ziek is, maar het kan ook een signaal zijn dat het met een leerling niet zo goed gaat. Er zijn criteria voor het aanmelden van een leerling, maar als er ook op andere vlakken zorgen zijn, vind ik die criteria minder belangrijk. Bij tegenvallende resultaten, spijbelen of als een leerling sig-

aan het plaatje dat alles goed gaat. Dan moet je soms even opladen. De vraag is natuurlijk of je dat doet door op de bank te liggen netflixen of door te zorgen dat je het hele jaar door gezond leeft en zorgt dat je blijft doen wat je leuk vindt en je gedachten even van school afhoudt."

Hoe vind je het werk als jeugdarts?

"Heel leuk en heel veelzijdig. Het is nu vooral ziekteverzuim, maar we zijn ook druk bezig met preventieve projecten voor de hele stad. We maken bijvoorbeeld programma's die het middelengebruik en het roken ontmoedi-

Florette Nagtegaal, de jeugdarts bij wie leerlingen van school terecht komen als ze regelmatig verzuimen.

Wat doe je als iemand aangemeld wordt voor ziekteverzuim?

"Meestal heb ik de informatie van school en hoor ik het verhaal van de leerlingen en ouders. Vervolgens probeer ik te kijken op welke vlakken het moeilijk gaat. Soms is er duidelijk een ziekte, dan heb ik overleg met de specialist en soms is er meer een opeenstapeling van dingen en speelt school een grotere rol, bijvoorbeeld bij spanningsklachten. Dan ga ik kijken wat het kind aan zou kunnen en weer terug kan in school. Vervolgens maak ik een plan van wat er verder gaat gebeuren."

nalen laat zien dat hij niet lekker in zijn vel zit bijvoorbeeld."

Wanneer ben je ziek?

"Ik vind dat je thuis moet blijven als je je schoolwerk niet meer uit kan voeren of als je anderen kan besmetten. Soms ben je ook ziek als je na een drukke periode instort en weer op moet laden. Stress speelt een hele grote rol, dat kan een ziekmaker zijn. Iedereen moet tegenwoordig veel, goed en snel. En dat kan niet altijd. De lat wordt hoger gelegd en leerlingen moeten soms voldoen

gen, maar we ontwikkelen ook materiaal voor sociale vaardigheden en psychische klachten. En we monitoren de gezondheid van de Nederlandse jongeren."

Wat kan je meer toevoegen dan een huisarts of een specialist?

"Als huisarts heb je niet alle domeinen in zicht. Als jeugdarts heb je contact met school, je kent de cultuur op school. Dat is een heel ander domein, waardoor het makkelijk is dat je weet wat er speelt."

vervolg van pagina 6

werd een reële situatie geschetst uit de dagelijkse "social media" praktijk van onze leerlingen. Het publiek werd betrokken bij de verschillende rollen en verantwoordelijkheden die kinderen, ouders en docenten hebben als het gaat om pesten. Ook hier was er gelegenheid om invloed uit te oefenen op de acteurs om daar vervolgens de effecten van te zien. Deze zelfde workshop is afgelopen maand gegeven aan alle brugklassen samen met hun mentoren, zodat zij zelf ook de invloed van hun eigen rol hebben kunnen ervaren. Iets waar mooi naar verwezen kan worden, wanneer er zich een pestincident voordoet op school.

De tijd nemen in het Rijks

Lourens ter Veen

Op een mistige woensdagmorgen arriveerden onze tweedeklassers op het Museumplein, ze dromden samen onder de bogen van Het Rijks. De groep zwierf door zalen vol wapens, mutsen van walvisvaarders, porseleinen, schilderijen en natuurlijk veel goud. Ergens stond een kubus. De gids vertelde de leerlingen dat 'het' zo zou gebeuren. In de kubus verscheen een figuur, deze persoon begon op het glas van de kubus wijzers te tekenen, te gummen en te verplaatsen. Zo verscheen in de kubus een levendige verbeel-

ding van het verstrijken van de tijd. Een verrassend werk tussen alle 17e -eeuwse kunst! Natuurlijk zagen de klassen De Nachtwacht, maar eerst hebben ze hun 'ogen opgewarmd' door naar een stilleven te kijken. Ze keken een kort minuutje om vervolgens het vanuit herinnering na te tekenen, dat bleek onmogelijk! Een minuut lijkt dan wel kort, de gids vertelde men gemiddeld nog geen tien seconden naar een schilderij kijkt! Bij De Nachtwacht zochten de leerlingen naar foto's die bij het

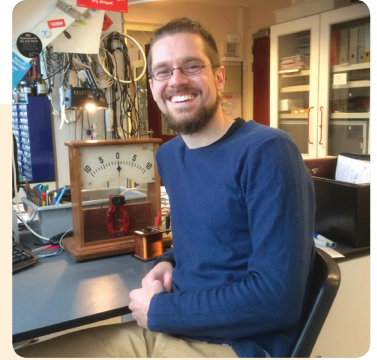
colofon

Redactie en vormgeving:
Dienke Veenstra, Lourens ter Veen en Bert Looman
Reacties en bijdragen naar:
Redactie VeenKrant
b.looman@gerritvdeven.nl

Alle VeenKranten kunt u digitaal terugvinden op
www.gerritvdeven.nl

werk pasten, ze moesten associëren. Wat zagen ze eigenlijk? De drie Andreaskruizen op de jas van de luitenant, maar vooral het meisje dat met spectrale klasse verschijnt tussen de donkere mannen. Leerlingen hebben stil gestaan bij wat er te zien is, er de tijd genomen en die tijd echt beleefd. Ze vonden dat het museumbezoek voorbij gevlogen was; dat was een goed teken.

Doe maar, goed gedaan!

Ik zit op babyzwemmen. Ik heb eigenlijk al wat zwemdiploma's gehaald, heel lang geleden. Dit is ook geen opfriscursus waarbij je weer helemaal onderaan de ladder moet beginnen. Nee, samen met andere ouders en hun bijna-peutertjes gaan mijn dochter en ik elke week een lekker verwarmd zwembad in om de kinderen aan water te laten wennen. We volgen de aanwijzingen van de zwemjuf, zingen liedjes en draaien rondjes, spetteren met en zonder balletjes, lopen van de ene kant van het zwembad naar de andere kant, onze kindertjes aan het wateroppervlak met ons meevoerend. Een en al pret en blijdschap.

En toch is er bijna elke "les" een spannend moment: het onderdompelen. Niet spannend voor mijn dochter, maar voor mij. Dit ligt er niet aan dat mijn dochter niet zo'n bangeschijter is als ik (ik kan wel iets hebben hoor). Volgens mij ligt dit aan het feit dat ik wél weet wat er gaat gebeuren. Mijn dochter heeft hiervan geen flauw benul. Wanneer het moment van onderdompelen nadert komt de juf naar ons toe, neemt mijn dochter over en stelt zich tegenover mij op zodat beiden me aankijken. De juf telt "één, twee" en bij "drie" gaat mijn arme kind onder water, blijft daar (voor mijn gevoel) onrustbarend lang voordat ze een beetje verrast weer boven water komt. Ze kijkt ook vaak lichtjes verontwaardigd naar me, zo van "Was dit nou écht nodig?!". Maar ja, dat is het dan ook. Geen paniek, geen gegil, geen gehuil. Ze gaat gewoon weer verder balletjes pakken en het chloorwater ervan aflikken.

Ik ben hiervan erg onder de indruk: er komt een levensbedreigende situatie aan (wie al een keer onder water de neiging heeft gehad om in te ademen weet waarover ik het heb), maar het erbij zijn van iemand waar je volledig op vertrouwd (onder andere) maakt dat je zonder zenuwen een gevaarlijke of anderszins uitdagende situatie aangaat. Ik vind het een erg geruststellende gedachte dat we sociale dieren zijn waarbij dit soort simpele mechanismen werken. Een natuurkundoets, een optreden bij Becoming, de Beethovenstraat oversteken tijdens de fietsspits, een spreekbeurt die je overgang bepaalt... Welke uitdaging we ook aangaan, levensbedreigend of niet, eerdere ervaringen en wellicht tegenslagen vervagen als er maar iemand bij ons is op wie we kunnen vertrouwen. "Kom op, doe maar, goed gedaan!"

Rolf Schön